

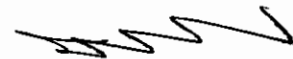
การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม
จังหวัดจันทบุรี

สมใจ เจริญเมือง

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

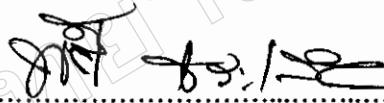
คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ สมใจ เจริญเมือง จบนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

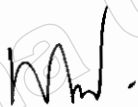

(อาจารย์พรเทพ นามกร)

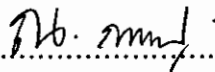
คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีธ์ ธารเสนา)

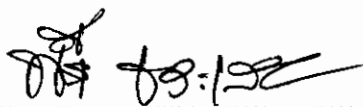

กรรมการ
(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

กรรมการและเลขานุการ
(ดร.นุکانกา กิตติสุวัฒนา)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชนีธ์ ธารเสนา)

วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และคำปรึกษาเป็นอย่างดี จากอาจารย์พรเทพ นามกร อาจารย์ที่ปรึกษา ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้ และ ดร. พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต ได้ให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไขปัญหาพิเศษฉบับนี้จนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

การศึกษาครั้งนี้จะสำเร็จไม่ได้ หากขาดความร่วมมือจากนายกเทศมนตรีตำบลท่าหลวง และปลัดเทศบาลตำบลท่าหลวง ที่ได้จัดหาเอกสารข้อมูลทางวิชาการ และกำหนด ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาเทศบาลตำบลท่าหลวง ในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลท่าหลวง ในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน รวมทั้งบิดา มารดา ญาติพี่น้องและเพื่อน ๆ ที่คอยให้กำลังใจและช่วยเหลือผู้ศึกษาด้วยดีตลอดมา ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณจากใจจริง

สมใจ เจริญเมือง

ชื่อปัญหาพิเศษ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบล ท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	สมใจ เจริญเมือง
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี และเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ และระยะเวลาในท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าหลวง จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test One - way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe’

ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และแหล่งน้ำ ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม และด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ โดยด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจมากที่สุด ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์มากที่สุด ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และแหล่งน้ำ ประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์มากที่สุด ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม ประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจมากที่สุด และด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ ประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์มากที่สุด

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน และอาชีพ ระยะเวลาในท้องถิ่นที่ต่างกัน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title	Public Participation in Local Development in Tha Luang Municipality, Makham District, Chanthaburi Province
Researcher	Somjai Jarunmaung
Program	Master of Public Administration (Public and Private Management)
Academic Year	2011

Abstract

The objective of the research was to identify and compare public participation in local development in Tha Luang Municipality, Makham District, Chanthaburi province, based on their gender, age, education, marital status, career, income and years of residency. Questionnaires were used to collect the data from 350 residents. The statistical methods used for data analysis were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, t - test, One - way ANOVA, and Scheffe' test.

The study revealed a high level of public participation in all areas as a whole. When each area was studied, the area of life and social quality ranked highest, followed by infrastructure, natural resources and environment and water sources, economics and agriculture, and political, administrative and services. The public had the highest participation in the areas of life and social quality, and economics and agriculture. The study also revealed that the public benefited most in the areas of infrastructure, and political, administrative and service area. Personal factors had different impacts on participation with the level of statistical significance set at .05.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม	8
แนวคิดในการพัฒนาท้องถิ่น	21
แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการปกครอง	25
แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น	28
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล และการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล	29
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี	43
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	55
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
เกณฑ์การแปลผล.....	58
4 ผลการวิจัย	59
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ของประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำนวน 350 คน	59
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี.....	62
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี.....	70
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย	77
อภิปรายผลการวิจัย	81
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ..... 99

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล 30
2	กิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล..... 31
3	รูปแบบของเทศบาล..... 33
4	แหล่งที่มาของตัวแปร 52
5	จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าหลวง 53
6	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามชุมชน 55
7	จำนวน และร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลทั่วไป 59
8	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัด จันทบุรี ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ จำแนกเป็น รายชื่อโดยรวม 62
9	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัด จันทบุรี ด้านเศรษฐกิจและด้านเกษตรกรรม จำแนกเป็นรายชื่อโดยรวม 63
10	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัด จันทบุรี ด้านคุณภาพชีวิตและด้านสังคม จำแนกเป็นรายชื่อโดยรวม..... 65
11	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัด จันทบุรี ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และแหล่งน้ำ จำแนกเป็นรายชื่อ โดยรวม..... 66
12	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัด จันทบุรี ด้านการเมือง การบริหาร และการบริการ จำแนกเป็นรายชื่อโดยรวม..... 68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมด้านต่าง ๆ	69
14 การเปรียบเทียบเพศกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี.....	70
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี กับอายุ	70
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี กับระดับการศึกษา.....	71
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี กับสถานภาพการสมรส.....	71
18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี กับอาชีพ	72
19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ย ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอาชีพ.....	72
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี กับรายได้	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัด จันทบุรี กับจำนวนปีที่อยู่อาศัย	74
22 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ของค่าเฉลี่ย ของการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามจำนวนปีที่อยู่อาศัย.....	74
23 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	75
24 สรุปการทดสอบสมมติฐาน	80
25 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอ มะขาม จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมด้านต่าง ๆ.....	81

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 บันไดของการมีส่วนร่วม 8 ขั้น ของอาร์นสไตน์.....	13
2 โครงสร้างส่วนราชการเทศบาลตำบลท่าหลวง.....	47
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	52

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University